

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 3Tdo/55/2019
Identifikačné číslo spisu: 6118010726
Dátum vydania rozhodnutia: 18.12.2019
Meno a priezvisko: JUDr. Martin Bargel
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2019:6118010726.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Martina Bargela a sudkýň JUDr. Jany Serbovej a JUDr. Ivetty Macejkovej, PhD., LL.M. na neverejnom zasadnutí konanom 18. decembra 2019 v Bratislave, v trestnej veci obvineného J. W. pre pokračovací zločin krádeže podľa § 212 ods. 1, ods. 3 písm. a), ods. 4 písm. b) Trestného zákona v spojení s ustanovením § 138 písm. e) Trestného zákona, o dovolaní obvineného J. W., proti uzneseniu Krajského súdu v Banskej Bystrici, sp. zn. 5To/130/2018 z 5. decembra 2018, takto

rozhodol:

Podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku dovolanie obvineného J. W. odmieta.

Odôvodnenie

Rozsudkom Okresného súdu Banská Bystrica bol obvinený J. W. uznaný za vinného zo zločinu krádeže podľa § 212 ods. 1, ods. 3 písm. a), ods. 4 písm. b) Trestného zákona v spojení s ustanovením § 138 písm. e) Trestného zákona na tom skutkovom základe, že:

1/

dňa 02.03.2018 v čase od 14.00 hod. do 14.30 hod. v A. A., N. C.. XX, na parkovisku OC Európa pred klubom V. Y. H., pomocou univerzálneho kľúča na otváranie motorových vozidiel značky HONDA, ktorý si zakúpil prostredníctvom internetu, odomkol pravé predné dvere motorového vozidla Honda CR-V s evidenčným číslom: C., po čom sa centrálné odomkli všetky dvere na vozidle, následne otvoril pravé zadné dvere vozidla a z vozidla odcudzil notebook značky LENOVO spolu so sieťovou nabíjačkou, mobil čiernej farby a odklopným displejom, mobil značky I-PHONE 6, striebornej farby, čím týmto konaním spôsobil Q. Y., nar. 1X.XX.XXXX, bydliskom M. XXX, M.kodu odcudzením vo výške 764,-eur,

2/

dňa 02.03.2018 v čase od 14.20 hod. do 14.45 hod. v A. A., D. E. X na parkovisku pred OD Tesco, pomocou univerzálneho kľúča na otváranie motorových vozidiel zn. HONDA, ktorý si zakúpil prostredníctvom internetu odomkol pravé predné dvere motorového vozidla Honda Civic s evidenčným číslom: X., po čom sa centrálné odomkli všetky dvere na vozidle, následne otvoril zadné dvere vozidla-úložný priestor a odcudzil odtiaľ dva notebooky značky LENOVO T540 čiernej farby a 1 ks tašku na

notebook, čím spoločnosť N. B. s.r.o., so sídlom R. M. XXX, D. N. S. spôsobil škodu krádežou vo výške 1454,- eur,

3/

dňa 12.03.2018 v čase od 17.42 hod. do 19.00 hod. v A. A., N. C.. XX, na parkovisku OC Európa, pomocou univerzálneho kľúča na otváranie motorových vozidiel zn. Škoda Octavia, ktorý si zakúpil na internete odomkol ľavé predné dvere motorového vozidla zn. ŠKODA OCTAVIA, s evidenčným číslom: C., po čom sa centrálné odomkli všetky dvere na vozidle, následne otvoril ľavé zadné dvere na vozidle a zo zadného sedadla odcudzil čiernu tašku cez plece, v ktorej boli notebook zn. Lenovo čiernej farby, dva pevné disky čiernej farby, externá napáľovacia jednotka Blu-ray čiernej farby, Power Bank čiernej farby, nabíjačku na mobilný telefón Apple, HDMI kábel, ručný skener a myš na notebook, čím týmto svojím konaním spôsobil Mgr. H. X., nar. XX.XX.XXXX škodu odcudzením vo výške 420,50 eur,

4/

dňa 02.03.2018 v v čase od 14.00 hod. do 14.30 hod. v A. A., N. C.. XX, na parkovisku OC Európa pred klubom V. Y. H., pomocou univerzálneho kľúča na otváranie motorových vozidiel značky HONDA, ktorý si zakúpil prostredníctvom internetu, odomkol ľavé predné dvere motorového vozidla Honda CR-V s evidenčným číslom: A., po čom sa centrálné odomkli všetky dvere na vozidle, následne otvoril zadné dvere úložného priestoru vozidla a z vozidla odcudzil motorovú pílu zn. HECHT, nezisteného výrobného čísla a typu, čím takto svojím konaním spôsobil W. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom A.C., V. XX škodu odcudzením vo výške 122,- eur a škodu poškodením vozidla vo výške 165,- eur.

Za to bol obvinenému podľa § 212 ods. 4 Trestného zákona s použitím § 38 ods. 2 Trestného zákona, § 36 písm. l) Trestného zákona, § 37 písm. m) Trestného zákona uložený nepodmienečný trest odňatia slobody vo výmere 3 roky a podľa § 48 ods. 2 písm. b) Trestného zákona bol obvinený zaradený do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom strázenia.

Proti tomuto rozsudku podal obvinený odvolanie, ktoré Krajský súd v Banskej Bystrici uznesením, sp. zn. 5To/130/2018 z 5. decembra 2018, zamietol podľa § 319 Trestného poriadku.

Proti predmetnému uzneseniu Krajského súdu v Banskej Bystrici podal obvinený prostredníctvom svojho obhajcu dovolanie z dôvodov uvedených v § 371 ods. 1 písm. c) a písm. g) Trestného poriadku a teda, že bolo zásadným spôsobom porušené jeho právo na obhajobu a rozhodnutie je založené na dôkazoch, ktoré neboli súdom vykonané zákonným spôsobom.

V odôvodnení svojho dovolania namietal, že vyšetrovateľ v rámci prípravného konania stanovil deň preštudovania spisového materiálu na 13. augusta 2018, avšak obhajca sa ospravedlnil, lebo mal v daný deň pojednávanie v inej trestnej veci na Okresnom súde Bratislava I. Vyšetrovateľ aj napriek ospravedlneniu obhajcu a skutočnosti, že obvinený ako väzobne stíhaný musel mať na úkone prítomného obhajcu, úkon vykonal a podal návrh na podanie obžaloby. Obhajcovi neboli v rámci prípravného konania doručené dve uznesenia o vrátení veci, preto bola obžaloba podaná predčasne. Dňa 27. augusta 2018 bol obhajca telefonicky kontaktovaný predsedom Okresného súdu Banská Bystrica, ktorý mu oznámil termín verejného zasadnutia konaného 28. augusta 2018, na ktorom sa rozhodovalo o ďalšom trvaní väzby po podaní obžaloby. Obhajcovi nebola poskytnutá možnosť zariadiť si pracovné povinnosti, aby sa mohol zúčastniť nariadeného termínu, resp. zabezpečiť substituenta. Senát okresného súdu rozhodol o ponechaní obžalovaného vo väzbe, bez prítomnosti obhajcu. Obžalovaný zahlásil proti uzneseniu sťažnosť, ktorú odôvodnil prostredníctvom obhajcu. Po podaní odvolania krajský súd zamietol vykonať návrh na vykonanie dôkazu - výsluchu vyšetrovateľa, čím porušil právo na obhajobu zásadným spôsobom. Na záver navrhol, aby dovolací súd vyslovil porušenie zákona v neprospech obvineného.

K dovolaniu obvineného sa vyjadril prokurátor Okresnej prokuratúry Banská Bystrica, ktorý vo svojom vyjadrení uviedol, že obvinený spravil na hlavnom pojednávaní vyhlásenie o vine v zmysle § 257 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku a súd toto vyhlásenie prijal, preto súd dokazovanie nevykonával a taktiež

právo na obhajobu obvineného nebolo porušené zásadným spôsobom, preto nevzhliadol naplnenie ani jedného z uvedených dovolacích dôvodov.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako dovolací súd (§ 377 Trestného poriadku) pred vydaním rozhodnutia o dovolaní skúmal procesné podmienky pre podanie dovolania a zistil, že dovolanie bolo podané proti prípustnému rozhodnutiu (§ 368 ods. 2 písm. h) Trestného poriadku), bolo podané prostredníctvom obhajcu (§ 373 ods. 1 Trestného poriadku), osobou oprávnenou (§ 369 ods. 2 písm. b) Trestného poriadku), v zákonnej lehote (§ 370 ods. 1 Trestného poriadku), na súde, ktorý rozhodol v prvom stupni (§ 370 ods. 3 Trestného poriadku), že dovolanie spĺňa obligatórne a obsahové náležitosti dovolania (§ 374 ods. 1, ods. 2 Trestného poriadku) a že obvinený pred podaním dovolania využil svoje právo podať riadny opravný prostriedok (§ 372 ods. 1 Trestného poriadku).

Najvyšší súd zistil, že dovolanie obvineného J. W. nie je dôvodné, pretože je zrejmé, že nie sú splnené podmienky a poznamenáva, že v zmysle § 385 Trestného poriadku, je dovolací súd viazaný dovolacími dôvodmi, ktoré sú v ňom uvedené, z čoho vyplýva, že táto viazanosť sa týka vymedzenia chýb napadnutého rozhodnutia a konania, ktoré mu predchádzalo (§ 374 ods. 1 Trestného poriadku) a nie právnych dôvodov dovolania v ňom uvedených v súlade s § 374 ods. 2 Trestného poriadku z hľadiska ich hodnotenia (R 120/2012-I).

Z uvedeného je preto potrebné vyvodíť a to aj s ohľadom na povahu dovolacieho konania, ktoré je ako návrhové konanie vždy podmienené návrhom oprávnenej osoby znalej práva - minister spravodlivosti, generálny prokurátor, obhajca, že Najvyšší súd Slovenskej republiky je viazaný podaným návrhom do takej miery, že v rámci prieskumu dodržiavania zákonnosti, nemôže ísť nad rámec návrhu a tam špecifikovaných dôvodov dovolania (§ 385 Trestného poriadku), preto Najvyšší súd Slovenskej republiky podrobil prieskumu vecné argumenty dovolateľa zodpovedajúce dovolacím dôvodom podľa § 371 ods. 1 Trestného poriadku bez hlbšieho prieskumu tých argumentov, ktoré im nezodpovedajú.

V dovolaní musí byť uvedené, z akých dôvodov je rozhodnutie napádané a aké chyby sú rozhodnutiu vytýkané. V predmetnom dovolaní sa pritom konštatuje, že sa jedná o dovolací dôvod uvedený v § 371 ods. 1 písm. c) a písm. g) Trestného poriadku.

K dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku:

Zásada „právo na obhajobu“ vyjadruje požiadavku, aby v trestnom procese bola zaručená ochrana práv a záujmov osoby, proti ktorej sa vedie trestné konanie, a je teda nevyhnutým prostriedkom úspešného výkonu súdnictva smerom k ochrane základných práv a slobôd. Jej legislatívne vyjadrenie a reálne zabezpečenie svedčí v podstate nielen o stupni demokracie v trestnom procese daného štátu, ale vo svojej podstate jej realizácia v čo najširšom meradle je nielen v záujme osoby, proti ktorej sa vedie trestné konanie, ale v záujme celej spoločnosti, pretože toto právo neplynie len z ochrany práv jednotlivca, ale aj zo záujmu štátu na zistenie pravdy. Podľa názoru dovolacieho súdu, právo na obhajobu sa zaručuje ako základné právo fyzickej osoby, ktoré podlieha všetkým pravidlám, ktoré sa uznávajú pri ochrane základných práv a slobôd, a možno ho vnímať aj ako prostriedok nastoľujúci spravodlivú rovnováhu medzi verejnými záujmami, ktoré sú predmetom ústavnej ochrany.

Zásada „právo na obhajobu“ obsahuje tri relatívne samostatné práva obvineného:

- právo obhajovať sa osobne, alebo
- právo obhajovať sa za pomoci obhajcu podľa vlastného výberu, alebo
- právo na bezplatnú pomoc obhajcu, ak obvinený nemá prostriedky na zaplatenie obhajcu a vyžadujú to záujmy spravodlivosti.

Konštantná judikatúra právo na obhajobu v zmysle dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku chápe ako vytvorenie podmienok pre plné uplatnenie procesných práv obvineného a jeho obhajcu a zákonný postup pri reakcii orgánov činných v trestnom konaní a súdu na uplatnenie každého obhajovacieho práva. Platný Trestný poriadok obsahuje celý rad ustanovení, ktoré upravujú jednotlivé čiastkové práva obvineného, charakteristické pre príslušné štádium trestného konania.

Prípadné porušenie len niektorého z nich, pokiaľ sa to zásadným spôsobom neprejaví na postavení obvineného v trestnom konaní, samo o sebe nezakladá dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku. Zo znenia tohto ustanovenia totiž jednoznačne vyplýva, že len porušenie práva na obhajobu zásadným spôsobom je spôsobilé naplniť uvedený dovolací dôvod. V praxi to znamená, že o zásadné porušenie práva na obhajobu pôjde najmä vtedy, ak obvinený nemal v konaní obhajcu, hoci v jeho trestnej veci boli splnené dôvody povinnej obhajoby.

Takéto pochybenie súdov nižšieho stupňa dovolací súd v konaní nezistil, teda nemožno zaujať stanovisko, že došlo k porušeniu práva na obhajobu obvineného J. W. zásadným spôsobom, a teda k takej skutočnosti, ktorá už sama o sebe znamená naplnenie dovolacieho dôvodu v zmysle § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku. Napriek tomu sa dovolací súd zaoberal aj konkrétnymi námietkami, ktoré v rámci tohto dovolacieho dôvodu uviedol v písomných dôvodoch dovolania obvinený J. W..

Možno súhlasiť s dovolateľom v tom, že rozhodnutie súdu o odmietnutí návrhov na doplnenie dokazovania môže za istých okolností predstavovať porušenie práva na obhajobu. Stane sa tak vtedy, ak súd nevysvetlí zrozumiteľným a presvedčivým spôsobom nadbytočnosť a nepotrebnosť doplnenia dokazovania a zároveň existujú ďalšie skutočnosti naznačujúce, že celé konanie bolo vedené neobjektívne a zjavne nerešpektovalo pravidlá spravodlivého procesu. Len v takom prípade by bolo možné konštatovať porušenie práva na obhajobu obvineného tzv. arbitrárnym rozhodnutím súdu podľa § 272 ods. 3 Trestného poriadku. V predmetnej veci však takýto stav nenastal, pretože najvyšší súd nezistil, že by konanie vedené voči obvinenému bolo uskutočňované v rozpore s pravidlami práva na spravodlivý proces v zmysle článku 6 Dohovoru.

Navyše je potrebné poukázať na skutočnosť, že obvinený urobil na hlavnom pojednávaní vyhlásenie o vine v zmysle § 257 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku, preto v odvolacom konaní sa rozhodovalo, či boli správne uložené tresty. Preto námietka obvineného, že súd odmietol vykonať výsluch svedka - vyšetrovateľa V., nemá právnu relevanciu, pretože pri určovaní druhu a výmery trestu, vykonanie predmetného výsluchu nemá opodstatnenie. Po prijatí vyhlásenia o vine sa totižto dokazovanie k skutkovému stavu - výroku o vine nevykonáva.

Pokiaľ ide o námietku obvineného, že nebolo umožnené obhajcovi zúčastniť sa preštudovania spisového materiálu, pričom sa riadne ospravedlnil z dôvodu kolízie vecí, tu najvyšší súd poukazuje na skutočnosť, že o ospravedlnení z predmetného úkonu nie je v spisovom materiáli žiadna zmienka, a naviac zúčastniť sa preštudovania spisového materiálu je právom obhajcu, nie jeho povinnosťou. Obvinený sa sám preštudovania spisového materiálu zúčastnil a nemal žiadne výhrady ani žiadne návrhy na doplnenie dokazovania. Okrem toho za situácie, keď obvinený urobí vyhlásenie, že je vinný v zmysle podľa § 257 ods. 5 Trestného poriadku a súd rozhodne podľa § 257 ods. 7 Trestného poriadku o prijatí vyhlásenia obvineného, súd nepreskúma a nevyhodnocuje dôkazný stav a procesný postup orgánov činných v trestnom konaní v prípravnom konaní, v rozsahu zodpovedajúcom stavu rozhodovaniu súdu po vykonanom hlavnom pojednávaní. Preto ak by aj hypoteticky došlo k porušeniu práva na preštudovanie spisu v prípravnom konaní (čomu predložený spis nenasvedčuje), v špeciálnom režime konania - po urobení vyhlásenia obvineného, že je vinný v zmysle podľa § 257 ods. 5 Trestného poriadku a po rozhodnutí súdu podľa § 257 ods. 7 Trestného poriadku o prijatí vyhlásenia obvineného, táto okolnosť podľa názoru najvyššieho súdu, v žiadnom prípade nemôže odôvodňovať naplnenie dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku, pretože takéto pochybenie (ak by k nemu došlo) by nemalo charakter zásadného porušenia práva na obhajobu.

Pokiaľ ide o namietané nedoručenie uznesení o vrátení vecí, zo samotného dovolania vyplýva, že predseda senátu prvostupňového súdu konštatoval, že predmetné uznesenia boli obhajcovi doručené, o čom svedčia aj doručky priložené k predmetným uzneseniam, preto najvyšší súd považuje takýto záver prvostupňového súdu za nespochybniteľný. Aj vo vzťahu k tejto námietke platí to, čo uviedol dovolací súd v predchádzajúcom odseku tohto rozhodnutia.

V zmysle § 257 ods. 5 Trestného poriadku, ak obžalovaný na hlavnom pojednávaní vyhlásil, že je vinný

zo spáchania skutku alebo niektorého zo skutkov uvedených v obžalobe alebo urobil vyhlásenie podľa odseku 4, súd v tomto rozsahu postupuje primerane podľa § 333 ods. 3 písm. c), d), f), g) a h) a zároveň obžalovaného poučí, že súdom prijaté vyhlásenie o vine, ako aj súdom prijaté vyhlásenie, že nepopiera spáchanie skutku uvedeného v obžalobe, je neodvolateľné a v tomto rozsahu nenapadnutelné odvolaním ani dovolaním okrem dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku.

Na základe vyššie uvedeného, najvyšší súd nemohol preskúmať dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku, nakoľko jediným dovolacím dôvodom po prijatí vyhlásenia o vine je porušenie práva na obhajobu zásadným spôsobom podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku.

Z uvedených dôvodov je zrejmé, že v rozsahu námietok obvineného nie sú splnené dôvody dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c) a písm. g) Trestného poriadku uplatnené obvineným, a preto Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku dovolanie obvineného J. W. na neverejnom zasadnutí odmietol.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.